

Og sætter hr. Brian Mikkelsen sig ned og gør regnestykket op, er der i virkeligheden masser af steder, hvor man kan blive ansat, uden at der eksisterer eksklusivaftaler, og derfor vil jeg igen understrege, at jeg synes, man her sætter noget i gang, som man overhovedet ikke har vurderet konsekvenserne af, som arbejdsministeren sagde det.

Det gælder også med hensyn til, hvor mange steder der eksisterer eksklusivaftaler hos de selvstændige.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er det hr. Brian Mikkelsen og derefter hr. Poul Erik Dyrland, og så synes jeg, der snart skal være plads til en ny ordfører.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Det sidste indlæg er et godt eksempel på, at den kaøsteori, som arbejdsministeren så malende har portrætteret for os alle sammen, overhovedet ikke holder, for vi har jo lige fået at vide, at der ikke er nogen eksklusivaftale på det offentlige område – og gudskelov for det! – og jeg synes ikke, der er kaos på det offentlige område; jeg synes da, det fungerer. Og i flere europæiske lande findes der ikke eksklusivaftaler, og der er nogle lande, der decideret har forbudt dem. I Tyskland, hvor der er forbud mod eksklusivaftaler, er der f.eks. ikke kaos, og der er heller ikke kaos i flere andre europæiske lande, hvor der også er forbud mod eksklusivaftaler. Så det holder altså overhovedet ikke.

Det, det her grundlæggende handler om – uanset om man kan lide det eller ej – er, om man selv må bestemme, om man vil være medlem af en forening eller ej, eller det skal være nogle overordnede interesser, der skal være bestemmende, og dér tror vi i hvert fald for mit partis vedkommende mere på den enkeltes egen afgørelse, på, at den pågældende selv må vælge, om han eller hun synes, det er rimeligt at melde sig ind i en bestemt fagforening, og de fleste vil da melde sig ind i en fagforening, for det er da ret og rimeligt, for fagforeningerne gør jo et godt stykke arbejde. Men det skal den pågældende altså selv bestemme.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Hr. Brian Mikkelsen er jo tavs som graven med hensyn til mine spørgsmål om det med andelsbevægelsen osv., men uanset hvordan og hvor-

ledes tingene nu er skruet sammen, bygger et samarbejde mellem en arbejdsgiverforening og en fagforening på en aftale, præcis på samme måde som vi har hørt at andelsbevægelsen bygger på aftaler. Og et medlemskab af en fagforening bygger også på økonomi, f.eks. i forbindelse med køb af administrationsbygninger osv., og sådan er det også inden for andelsbevægelsen. Dér er det præcis det samme.

Og den tavshed, vi her har mødt med hensyn til den del af foreningsfriheden, som vi bliver præsenteret for her i dag, er for mig helt klart et udtryk for, at vi har fået afsløret forslagsstillernes rænkespil, idet det her kun handler om én ting, nemlig et slag imod de faglige organisationer og deres medlemmer.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg er klar over, at vi nu skal til at holde op med de korte bemærkninger – det kan jeg se på formanden – men jeg kan alligevel ikke lade være med at sige til hr. Brian Mikkelsen, at hr. Brian Mikkelsen ikke vil forholde sig til virkeligheden. For hvad ville konsekvensen af det her forslag være? Det ville jo ikke bare få konsekvenser for det lille område, der hedder eksklusivaftaler. Jo, det ville det måske nok, men det ville også være et spørgsmål om, hvorvidt man bare kan sige: Nu gider jeg ikke være medlem af det eller det fællesskab og den eller den organisation. Og hvad ville det få af konsekvenser for en arbejdsplads, hvis dét sker? Hvilken konsekvens ville det ikke få for stabiliteten dér, at så snart der er noget, som man synes er forkert, kan man bare sige: Det her gider jeg ikke være med i? Man kan måske på den måde være med til at ødelægge arbejdspladsen, og det er det, vi advarer imod, og derfor beder vi om, at man virkelig tænker sig godt om med hensyn til, hvad det er for nogle konsekvenser, det ville få.

Aage Frandsen (SF):

Det forslag, vi her diskuterer, er jo et godt eksempel. Så der er da trods alt noget godt ved denne diskussion; men jeg synes også, den er en smule ørkesløs.

Men den er altså et godt eksempel på, at der somme tider er hensyn, som strider imod hinanden, og det skal man sige helt åbent og ærligt.

Der er hensynet til det enkelte menneskes frihed til at melde sig ind i en forening eller ej, og så er der hensynet til flertallet, dvs. andre menneskers muligheder for at bestemme, at de i